

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอ่าวสลักเพชร เกาะช้าง จังหวัดตราด

An Assessment of Ecotourism Potential at Saluk Phet Bay of Ko Chang, Trat Province

โดย

นางสาวชุติมา แจงประดิษฐ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน)

พ.ศ. 2550

ชุดิมา แจงประดิษฐ์ 2550: การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอ่าวสลักเพชร
เกาะช้าง จังหวัดตราด ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต, M.S. 113 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
บริเวณอ่าวสลักเพชร โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ โปรแกรมสื่อความหมาย โอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ทั้งนี้โดยใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ผสมกับการสำรวจ
ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญคือ นักท่องเที่ยวและสมาชิกชุมชนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์
ในการประเมิน

ผลการศึกษาระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเชิงพื้นที่พบว่า ยุทธนาวิเกาะช้างตั้งอยู่
ในพื้นที่ประเภทศักยภาพสูง ในขณะที่น้ำตกคลองหนึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ประเภทศักยภาพปานกลาง
ส่วนน้ำตกคีรีเพชร เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน จุฑามวิ และโฮมสเตย์ ตั้งอยู่ในพื้นที่
ประเภทศักยภาพต่ำ ส่วนผลการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากความคิดเห็นของ
นักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นพบว่า นักท่องเที่ยวมีคิดเห็น่าปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
และการบริการอยู่ในระดับศักยภาพสูงมาก ปัจจัยด้านทรัพยากรท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ในขณะที่
ปัจจัยด้านโปรแกรมสื่อความหมายอยู่ในระดับต่ำมาก การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นอยู่ในระดับ
สูงมาก แต่ปัจจัยด้านการป้องกันโอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมให้อ่าวสลักเพชรเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ควรเน้นการพัฒนาโปรแกรมสื่อความหมายมากกว่าการพัฒนาทางกายภาพเพื่อให้การใช้ที่ดินและ
ระบบนิเวศมีความยั่งยืน

Chutima Jangpradit 2007: An Assessment of Ecotourism Potential at Salak Phet Bay of Ko Chang, Trat Province. Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resource Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resource Management, Interdisciplinary Graduated Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Surachet Chettamart, M.S. 113 pages.

The main objective of this study was to assess the level of ecotourism potential around Salak Phet Bay by using selected factors. These included tourism resources, existing facilities and services, interpretive programs in place, perceived environmental impacts, and degree of local participation. The integration of GIS techniques and stakeholders' opinion analysis was employed to determine the level of ecotourism potential.

The results derived from spatial analysis revealed that tourism resources in the study area had different levels of ecotourism potential. Only the Navy monument possessed high potential while Khlong Nueng Fall had moderate level, and the rest including Kerephet Fall, mangrove boardwalk, scenic points, and homestay service had low potential. Further analysis from the stakeholders' opinion showed that most visitors had high satisfaction for facilities and services provided. Visitors also rated tourism resources as high potential while interpretive programs the lowest. Most villagers indicated they had ample opportunity to get involved in the area's ecotourism operation. Interestingly, both visitor and villagers perceived that environmental impacts as a result of the on going tourism were relatively low.

The results implied that in promoting Salak Phet Bay as a better ecotourism destination, interpretation plan consisting of thematic interpretive programs should be designed and implemental rather than focusing on physical development in order to enhancing sustainable land use and ecosystem in this part of Ko Chang.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรเชษฐ์ เศรษฐมาส ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับการให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนด้วยความเมตตา มาโดยตลอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ไตรสุรัตน์ กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก ศาสตราจารย์ ดร.ดรรรชนี เอ็มพันธุ์ กรรมการที่ปรึกษาวิชาการ และอาจารย์ยุทธพงษ์ ศิริมังคละ ผู้แทนบัณฑิต วิทยาลัย ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนเป็นรูปเล่ม ที่สมบูรณ์

ขอขอบคุณองค์กรพัฒนาพื้นที่พิเศษเกาะช้าง เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง และชาวบ้าน ทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูล คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ประโยชน์ใดๆ ที่พึงบังเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าขอมอบแก่คุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ของข้าพเจ้า ที่คอยเป็นกำลังใจและทำให้ทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ชุตติมา แจงประดิษฐ์

กุมภาพันธ์ 2550